

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

Галузь знань			17 – «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»»		Освітній рівень	Другий (магістерський)			
Спеціальність			174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»		Семестр	1			
Освітньо-наукова програма			Автоматизоване управління технологічними процесами		Тип дисципліни	Обов'язкова			
Факультет			Машинобудування		Кафедра	Хімії та охорони праці			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять						
			Лекцій	Курсова робота		Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю	
	Самостійна підготовка	Практичних занять							
	3	90	15	-	-		15	60	Іспит

ВИКЛАДАЧІ

Коновалова Світлана Олексіївна , ауд. 1404, e-mail: chemistrydigma@gmail.com

Досвід роботи - 24 роки.
 Наукові праці та навчально-методичні посібники:
 ResearcherID: C-6332-2017
<http://www.researcherid.com/rid/C-6332-2017>
 Scopus Author ID: 7003964974
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=7003964974>
 ORCID ID: 0000-0003-3410-2550
<http://orcid.org/0000-0003-3410-2550>

Провідний лектор з дисциплін: «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та ЦЗ», «Теплофізичні процеси», «Теплотехніка»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці
Освітні компоненти для яких є базовою	Кваліфікаційна робота магістра

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми**Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)**

- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти свідомо та соціально відповідально за результати прийняття стратегічних рішень

Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції

- Здатність інтегрувати знання з інших галузей, застосовувати системний підхід та враховувати нетехнічні аспекти при розв'язанні інженерних задач та проведенні наукових досліджень
- Здатність розуміти і пов'язувати функціональні та економічні концепції в процесі прийняття рішень при розробці та управлінні проектами, забезпечення їх безпечності та екологічності.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- Створювати високонадійні системи автоматизації з високим рівнем функціональної та інформаційної безпеки програмних та технічних засобів
- Розробляти комп'ютерно-інтегровані системи управління складними технологічними та організаційно-технічними об'єктами, застосовуючи системний підхід із врахуванням нетехнічних складових оцінки об'єктів автоматизації
- Оцінювати ризики та здійснювати запобіжні дії їх уникнення у професійній, педагогічній і науковій діяльності, вести професійну діяльність з урахуванням правил та норм охорони праці та з найменшими наслідками для навколишнього середовища

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Актуальність вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист» у зв'язку з завданням професійної підготовки магістрів за спеціальністю 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка» полягає в тому, що професійна освіта покликана забезпечити майбутнього спеціаліста знаннями, уміннями і навичками безпечної професійної діяльності, зокрема під час виконання управлінських дій, при проектуванні чи розробці нових процесів, виконанні конкретних виробничих дій, технологічних операцій; новітніми теоріями, методами і технологіями з прогнозування надзвичайних ситуацій, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків
Мета	формування у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також усвідомлення нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі, навчання студентів знанням та навичкам поведінки в умовах надзвичайної ситуації, застосуванню засобів захисту населення від уражаючих факторів, вмінню організувати та проводити заходи ЦЗ на промислових об'єктах.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – іспит (очний, дистанційний формат)

«Правила гри»	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. <p>Політика академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. • Політика академічної доброчесності регламентується «ПОЛОЖЕННЯ про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ДДМА» (http://surl.li/laufq)
----------------------	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ						
Лекція 1	Аналіз трудового процесу на підприємствах галузі	Практичне заняття 1	Цивільний захист в сучасних умовах	Самостійна робота	Аналіз трудового процесу на підприємствах галузі. Управління охороною праці	
Лекція 2	Управління охороною праці	Практичне заняття 2	Характеристика надзвичайних ситуацій		Загальні вимоги безпеки до обладнання та процесів	
Лекція 3	Загальні вимоги безпеки до обладнання та процесів. Автоматизація процесів та охорона праці.	Практичне заняття 3	Порядок та методика конфігурування і параметризації стійкі розширення в TIA PortalLite		Автоматизація процесів та охорона праці. Ергономічні вимоги до організації робочих місць та виробничих процесів	
Лекція 4	Ергономічні вимоги до організації робочих місць та виробничих процесів. Охорона праці при роботі на ПЕОМ	Практичне заняття 4	Способи захисту населення у надзвичайних ситуаціях		Охорона праці при роботі на ПЕОМ. Безпека експлуатації електроустановок	
Лекція 5	Безпека експлуатації електроустановок	Практичне заняття 5	Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях		Цивільний захист в сучасних умовах. Характеристика надзвичайних ситуацій	
Лекція 6	Цивільний захист в сучасних умовах. Характеристика надзвичайних ситуацій	Практичне заняття 6	Стійкість роботи промислового об'єкта в надзвичайних ситуаціях		Способи захисту населення у надзвичайних ситуаціях. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях	
Лекція 7	Способи захисту населення у надзвичайних ситуаціях. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях	Практичне заняття 7	Стійкість роботи промислового об'єкта в надзвичайних ситуаціях		Стійкість роботи промислового об'єкта в надзвичайних ситуаціях	
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ						
Система дистанційного навчання і контролю Moodle – http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=562						

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Дементій Л.В. Охорона праці автоматизованому виробництві. Організаційні та правові основи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/Л.В. Дементій, А.Л. Юсіна. - Краматорськ: ДДМА, 2007. - 140 с. ISBN 5-7763-1409-7
2. Дементій Л.В. Охорона праці автоматизованому виробництві. Забезпечення безпеки праці: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/Л.В. Дементій, А.Л. Юсіна. - Краматорськ: ДДМА, 2007. - 300 с. ISBN 987-966-379-163-0..
3. План-пам'ятка до вивчення курсу «Охорона праці в галузі» для студентів спеціальностей «Автоматизоване управління технологічними процесами», / Укл. Л.В. Дементій, Ю.П. Холмовой - Краматорськ: ДДМА, 2003. – 56 с.
4. Правила улаштування електроустановок. Затв. наказом Міненерговугілля України № 476 від 24.07.2017. – Видання офіційне. Міненерговугілля України. - Х. :Видавництво «Форт», 2017. – 760 с.
5. Вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями : **НПАОП 0.00-7.15-18** : затв. Наказом Мінсоцполітики України № 207 від 14.02.2018.
6. Гогіташвілі Г.Г. Система управління охороною праці. – Львів.: Афіша, 2002. – 320 с.
7. Практикум з охорони праці: Навч. посібник / За ред.. В.Ц. Жидецького. – Львів.: Афіша, 2000. – 352 с.
8. Поляков О. Є., Юсіна Г. Л., Євграфова Н. І. Цивільна оборона. Теоретичний курс: навч. посібник. – Краматорськ: ДДМА, 2007. – 280 с. ISBN 978-966-379-195-1

Додаткові джерела

1. Геврик Є. О. Охорона праці: навч. посібник .-3-тє вид., виправл. та доп. – К.: Ніка-Центр, 2007. - 376 с. ISBN 978-966-521-449-6
2. Катренко Л. А., Кіт Ю. В., Пістун І. П. Охорона праці: навч. посібник. – Суми: Університетська книга, 2007. - 496 с. - 966-680-082-9
3. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є. Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: навч. посібник. – К.: Знання, 2007. – 367 с. ISBN 966-346-250-7.
4. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2005. – 176 с.
5. Жидецький В.Ц. Охорона праці користувачів комп'ютерів. – Львів: Афіша, 2000. – 176 с.

Web-ресурси

- <http://dsp.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби України з питань праці (Держпраці).
- <https://mon.gov.ua/ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
- <https://www.dsns.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій.
- <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
- <http://online.budstandart.com> – Сервіс для роботи з нормативними документами.
- <https://dnaop.com/> – ДНАОП. Законодавча база України.
- <http://uas.org.ua/ua/> – ДП «УкрНДНЦ» Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості».

**ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ І ПЕРЕЗДАЧ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
ПОВНОГО КУРСУ НАВЧАННЯ**

Денна форма навчання															
Вид навчальних занять / контролю	Розподіл між учбовими тижнями														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 семестр															
Лекції	2		2		2		2		2		2		2		2
Практ. роботи		2		2		2		2		2		2		2	
Сам. робота	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Консультації				КСР		КСР		КСР		КСР		КСР		КСР	
Модулі	М1														
Контроль по модулю					К1						К2				К3

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОНТРОЛЬНИХ ТОЧОК ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ			
№ з/п	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	КР1 за темами змістовного модуля 1	30	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та поза лекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації. Студент виконав тестові завдання
2	КР2 за темами змістовного модуля 2	30	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та поза лекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації. Студент виконав тестові завдання
3	КР 3 за темами змістовного модуля 3	40	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та поза лекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації. Студент виконав тестові завдання та розв'язав задачі
Поточний контроль		100 (x0,5)	Студент виконав всі контрольні точки, навів аргументовані відповіді на завдання, що відповідають програмним результатам успішного навчання з дисципліни
Підсумковий контроль		100 (x0,5)	Студент виконав тестові, розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам успішного навчання з дисципліни «Цифрові системи керування та обробки інформації»
Всього		100	

СИСТЕМА ОЦІНКИ			
Сума балів	Оцінка	ECTS	Рівень компетентності
90-100	Відмінно (зараховано)	A	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
81-89	Добре (зараховано)	B	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75-80		C	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення
65-74	Задовільно (зараховано)	D	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
65-64		E	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30-54	Незадовільно (не зараховано)	FX	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0-29		F	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни			

Розробник:

 / Світлана КОНОВАЛОВА/
«30» квітня 2024 р.

Гарант освітньої програми:

 /Олена БЕРЕЖНА/
«08» травня 2024 р.

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри АВП

Протокол №13 від 06 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

 /Олег МАРКОВ/

Затверджую:

Декан факультету
Машинобудування

 /Валерій КАССОВ/

« 27 » травня 2024 р.

